

PREDICCIÓ D'ALLAUS EN ITINERARIS DE MUNTANYA A L'ARAN

Jordi Gavalrà, Ivan Moner

Dept. Tècnic, Conselh Generau d'Aran, Pg. dera Libertat 16, 25530 Vielha

RESUM

El Conselh Generau d'Aran (CGA) ha posat en marxa un sistema de predicció d'allaus específic per a itineraris de muntanya.

Aquesta predicció està disponible a Internet (www.aran.org) i es centra essencialment en l'àrea al voltant de la xarxa de refugis guardats del CGA i les ascensions més freqüentades al llarg de l'hivern.

L'objectiu d'aquesta predicció és donar als usuaris i als guardes de refugi una informació detallada i actualitzada sobre el perill d'allaus.

Es publiquen dos tipus d'informació, una fixa i una altra actualitzada. En la part fixa es fa una descripció detallada de tots els punts amb perill d'allaus potencial existents al llarg de cada itinerari i en quines condicions es dona aquest perill. La informació actualitzada dona, per al cap de setmana, dades sobre l'estat de la neu i el perill d'allaus d'alguns dels itineraris proposats.

RESUMEN

El Conselh Generau d'Aran (CGA) ha puesto en marcha un sistema de predicción de aludes específico para itinerarios de montaña.

Esta predicción está disponible en internet (www.aran.org) y se centra especialmente en el área alrededor de la red de refugios guardados del CGA y las ascensiones más frecuentadas a lo largo del invierno.

El objetivo de esta predicción es proporcionar a los usuarios y a los guardas de refugio una información detallada y actualizada del peligro de aludes.

Se publican dos tipos de información, una fija y la otra actualizada. En la parte fija se hace una descripción detallada de todos los puntos con peligro de aludes potencial existentes a lo largo de cada itinerario y en que condiciones se da este peligro. La información actualizada da, para el fin de semana, datos sobre el estado de la nieve y el peligro de aludes de algunos de los itinerarios propuestos.

ANTECEDENTS

El Conselh Generau d'Aran compta amb un equip tècnic d'allaus que es dedica al seguiment de la estabilitat del mantell i l'evolució del perill d'allaus a la Val d'Aran.

Una de les tasques prioritàries és la predicció local d'allaus de la carretera del Pòrt de la Bonaigua i d'accés al Pla de Beret (Moner 2005).

A l'Aran existeix una densa xarxa d'observació nivometeorològica: 3 estacions automàtiques nivometeorològiques de la xarxa XANIC del Servei Meteorològic de Catalunya, una estació automàtica nivometeorològica i una estació FlowCapt del Conselh Generau d'Aran, 2 punts de presa de dades diàries a la zona de Baqueira-Beret, 2 punts de d'observació setmanal del mantell nival i sortides periòdiques dels Tècnics del CGA. Aquesta densitat d'observacions nivo-meteorològiques i la facilitat de seguiment directe de l'estat de la neu permet realitzar una predicció d'allaus força detallada.

A l'Aran, juntament amb el Parc Nacional d'Aigüestòrtes i estany de Sant Maurici, hi ha la xarxa de refugis guardats més densa dels Pirineus. Per aquest fet i per la seva orografia favorable es tracta d'una de les zones més freqüentades pels practicants d'esports de muntanya a l'hivern (esquí de muntanya, raquetes, alpinisme...). Des del 2005, els refugis de l'Aran (Saboredó, Restanca i Colomers) són propietat del CGA i són gestionats conjuntament amb la FEEC.

La forta demanda d'informació existent per part dels usuaris, que sovint tenen poca experiència i pocs coneixements de la muntanya hivernal, i la necessitat per part dels guardes dels refugis de disposar d'una informació clara i detallada, ha empès al CGA a iniciar aquest programa de predicció d'allaus per itineraris.

PREDICCIÓ D'ALLAUS PER ITINERARIS

L'estructura de la informació que ofereix el Conselh Generau es divideix en dues parts: una de fixa i una altra d'actualitzada.

L'àmbit de la informació actualment és l'àrea d'influència dels refugis de muntanya guardats del CGA, i existeix la intenció d'ampliar-la a les ascensions més freqüentades de la vall. Els itineraris poden agrupar-se en tres nivells: Accessos als refugis, connexions entre ells i ascensions més freqüents. D'aquestes ascensions actualment n'hi ha 3 de publicades i la temporada 2006-07 es treballarà amb un conjunt d'unes 10 ascensions.

Aquesta predicció té com a objecte omplir un buit en la demanda d'informació d'allaus per part dels usuaris i guardes de refugis i es complementa amb la predicció regional d'allaus del Servei Meteorològic de Catalunya. En la informació que es dona sempre es fa referència a la predicció regional com a una informació necessària, tant per seguir un itinerari diferent del proposat com en la contingència de perdre la traça recomanada i sortir de l'àrea de predicció de l'itinerari.

INFORMACIÓ FIXA DELS ITINERARIS

Per a cada un dels itineraris proposats s'ha confeccionat una fitxa amb informació complerta sobre les característiques del traçat. Les descripcions s'han realitzat tenint molta cura en caracteritzar les zones d'allaus potencialment perilloses en qualsevol situació nivometeorològica que pugui donar-se durant l'hivern. Aquestes descripcions s'acompanyen de gran quantitat de plànols i fotografies on es mostra l'itinerari més segur i les possibles allaus que el poden afectar.

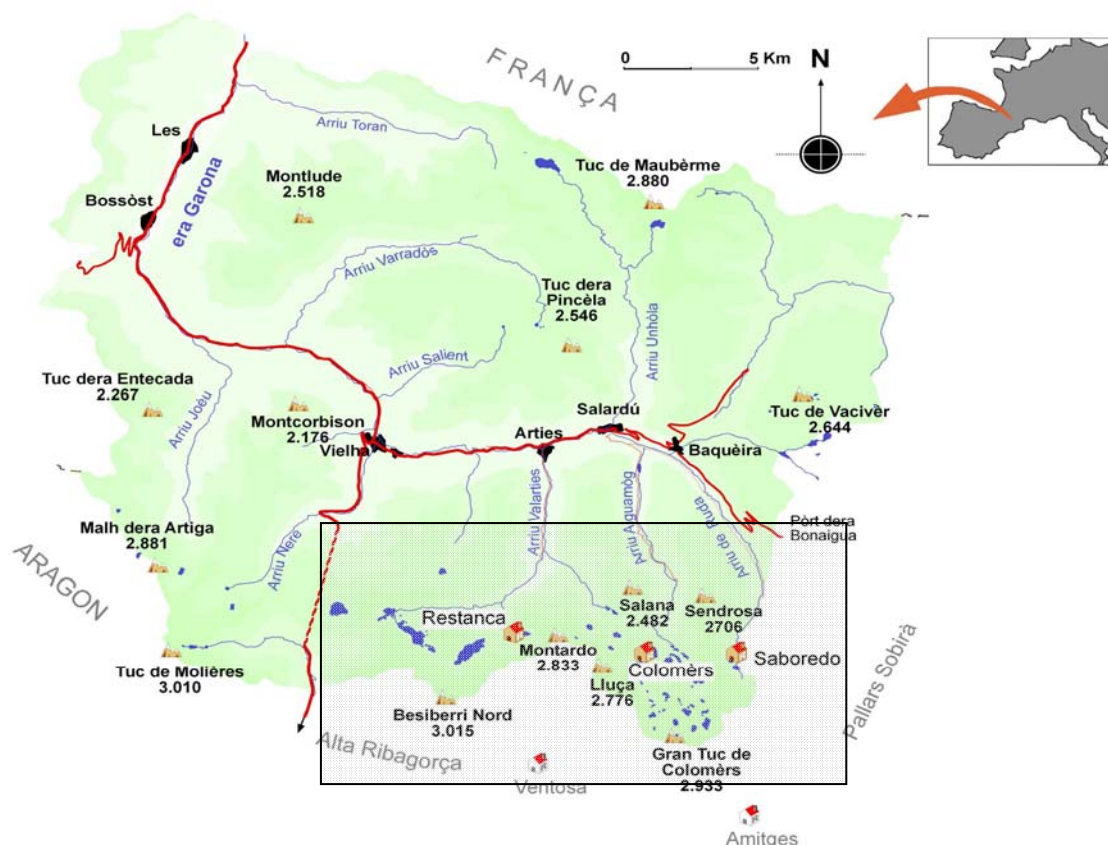

Figura 1. Zona de refugis on es realitza la predicció dels itineraris.

INFORMACIÓ ACTUALITZADA

Cada divendres de desembre a maig s'actualitzen alguns dels itineraris proposats. Aquesta informació consta de la predicció meteorològica per al cap de setmana i el perill local d'allaus per a cada punt de l'itinerari. A més proporciona informació addicional com el punt on pot arribar-se en vehicle, la distribució i qualitat del mantell i a partir de quin punt aquest és esquiuable.

Durant el període en que els refugis estan oberts, s'actualitza setmanalment l'accés als refugis i la connexió entre aquests i es prioritza la predicció dels itineraris que poden realitzar-se des dels refugis. Durant la resta de temporada s'actualitzaran de forma periòdica les ascensions més freqüentades.

Les descripcions de l'estat de la neu i del perill d'allaus es fan d'una forma planera i entenedora. Primerament es fa una valoració del conjunt de l'itinerari i a continuació es descriuen cada una de les zones exposades a allaus, fent una valoració de l'estabilitat i donant els millors consells de seguretat tant en l'ascens com en el descens.

Per a la confecció d'aquesta informació es realitzen sortides durant la setmana, preferentment els dijous, i es recull informació dels guardes de refugis i de guies de muntanya i practicants locals d'esports de muntanya hivernal.

La informació s'actualitza divendres al migdia a la web del CGA (www.aran.org). Als itineraris no actualitzats hi apareix una pàgina d'informació amb el link a la predicció del Servei Meteorològic de Catalunya.

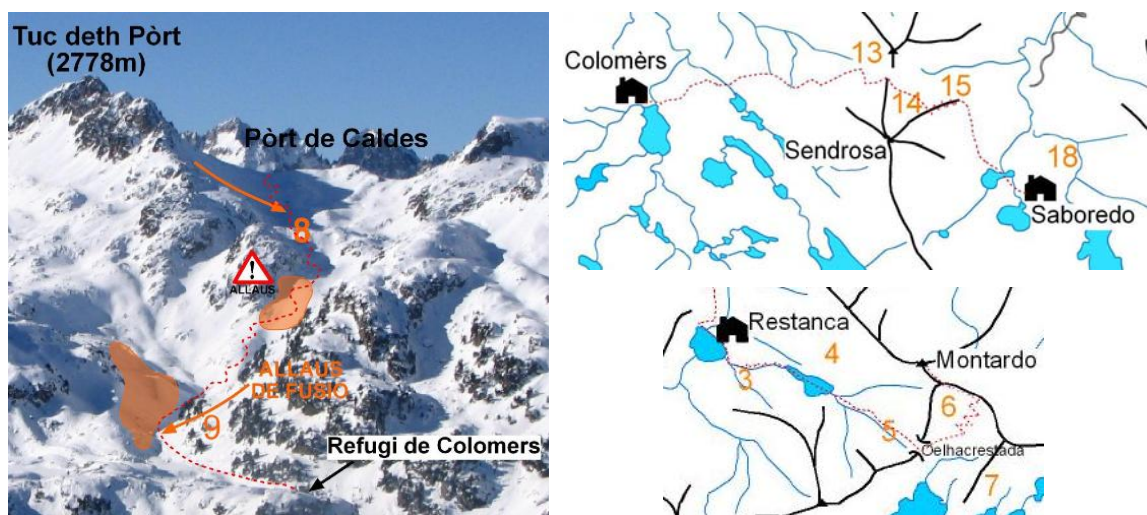

Figura 2. Exemples de fotografies i croquis amb les zones d'allaus (indicades amb números) i la traça de l'itinerari més segur.

A més de la informació obtinguda de la xarxa d'observació es pretén involucrar als mateixos usuaris, que mitjançant de les seves aportacions poden enriquir i ajudar a actualitzar cada un dels itineraris. Amb la finalitat de mantenir lligams amb el col·lectiu de practicants d'esports de muntanya i fomentar la conscienciació i la formació, s'han dissenyat i realitzat cursos de seguretat en neu i allaus. Es tracta de dos cursos (nivell I i II) de caràcter pràctic que vol aportar les eines bàsiques per a fer una bona apreciació el perill d'allaus.

BIBLIOGRAFIA

Moner, I. i Gavaldà, J. (2004). La predicció local d'allaus a la Val d'Aran. I Jornada tècnica de neu i allaus. Barcelona.